

Op safari in het Dommeldal

De verrassende voortuin van Eindhoven,
Veldhoven, Waalre, Dommelen en Valkenswaard

Reisgids

Praktische informatie

Reisgenoten & Reisduur

Collega's van gemeenten, waterschap, Natuurmonumenten, Districtscommissie en natuurorganisaties. Van 11 t/m 26 november 2017.

Bestemming

Winkelcentra, scholen, de High Tech Campus, het Maxima Medisch Centrum en de keukentafel zijn zo onze bestemmingen. Ter plaatse is toestemming geregeld voor het parkeren van de Jeep. Eventuele specifieke afspraken over jouw bestemming ontvang je via de mail.

Jeep-Safari

Jullie gaan op pad met een Land Rover 110 Experience Automaat (5 zits), Diesel, kenteken 79-RGF-6. Met separate overkapping, 1 pits-gasbrander voor koken van water, bekers, (oplos)koffie/thee/chocomelk, diverse safari-accessoires, waslijn (touw)/wasknijpers.

De jeep wordt dagelijks opgehaald en teruggebracht achter de slagboom van de Volmolen (slagboompasje in de auto). De sleutels en papieren kun je ophalen bij het café van de Volmolen. Indien gesloten bel: Geert (0642204682) of Hein (06141318368). Op maandagen gooi je de autosleutel in de brievenbus van het huis naast het café, Volmolen 1a, 5561VH Riethoven.

Om verzekeringstechnische redenen hebben we het liefst dat medewerkers of contracthouders van Natuurmonumenten de jeep besturen.

Alarm, ziekte, verhinderingen, schade,

Aarzel niet om contact op te nemen met uw reisleiding: Michel Hendrix (06 542 95 323) of Yvonne van Moll (06 542 95 271), boswachters van Natuurmonumenten.

Gastenboek/logboek

In de auto vind je een gastenboek/logboek. Daarin vind je de avonturen en tips van de reizigers die je voorgingen. Schrijf zelf ook in het gastenboek!

Tip

Neem een laptop mee op safari, om je aantekeningen nog ter plaatse in te typen.

Mail je ingevoerde aantekeningen en leuke foto's & filmpjes van het dagdeel naar: m.zwols@natuurmonumenten.nl

Inhoudsopgave

Kaart van het Dommeldal	4
Beste Reizigers!	5
Hoe gaat de Safari in zijn werk?	6
Praatplaat	8
Draaiboek	9
Het verwerken van de oogst	14

Bijlagen:

1. Leefstijlen
2. Format verwerken van de oogst
3. Bestemmingen en Reisgenoten *voorlopig*
4. Ontwikkelingen die maken dat we op safari gaan
5. Persbericht

Colofon

Uitgave van 7Zebra's in opdracht van Natuurmonumenten.
November 2017

Het Dommeldal

Beste Reizigers!

Wat fijn dat we samen op safari gaan! Op zoek naar de omwonenden van het Dommeldal. Op zoek naar mensen die doorgaans onze natuurgebieden niet bezoeken. Om te ontdekken hoe zij natuur én landschap beleven en wat zij in het Dommeldal zouden willen doen en meemaken. Waar liggen hun interesses en wat betekent dit voor de toekomstige inrichting van het landschap? In dit gebied waar veel staat te veranderen.

In deze reisgids lees je hoe we aan het werk gaan en wat we van jou en de andere reisgenoten verwachten. Jullie reizen met zijn drieën in een jeep naar een vooraf afgesproken ontmoetingsplek. In bijlage 3 van deze gids vind je een overzicht van de bestemmingen per dag. En leggen we uit hoe je zichtbaar wordt op die ontmoetingsplekken.

Is er iets nog niet duidelijk? Aarzel dan niet om contact op te nemen met ons. Je mag alles vragen!

Heel veel dank dat jullie met ons op pad gaan en vooral heel veel plezier op reis!

Uw reisleiding en boswachters,

Yvonne van Moll & Michel Hendrix

Michel Hendrix (06 542 95 323)
Yvonne van Moll (06 542 95 271)

Hoe gaat de safari in zijn werk?

Reizigers

Op safari in het Dommeldal gaan jullie in gesprek met inwoners van Eindhoven, Veldhoven, Waalre, Dommelen en Valkenwaard. Dat doen jullie in de rol van Reizigers. In die rol knoop je gesprekken aan, waar je meteen verslag van doet. Je bent dus interviewer en verslaglegger tegelijk!

Bestemmingen

Je spreekt mensen aan om met jou van gedachten te wisselen over hun groene leefomgeving. Dat doe je bijvoorbeeld op de markt, in de (winkel)straat, bij de cafetaria of aan de keukentafel. Je ontvangt vooraf jullie bestemming van de dag. Op die locatie parkeer je de jeep. En ga je actief op zoek naar gesprekspartners in de buurt. Wees daarin creatief, zeker wanneer er onverhoopt maar weinig mensen aanwezig zijn.

Gesprekken

Als Reiziger voer je gesprekken van maximaal 15 minuten. Geef je gesprekspartner aan dat er meer tijd is, dan kun je er wat langer voor gaan zitten. In alle gevallen geldt dat de gespreksresultaten bruikbaar moeten zijn voor het doel dat bereikt moet worden: aan de hand van de beleving van bewoners bouwstenen verzamelen voor hun toekomstige leefomgeving! Beter drie goede gesprekken op een dag, dan vijftien halve.

Jouw eigen, persoonlijke mening geldt eigenlijk niet. De kunst is om jouw gesprekspartner te verleiden om te vertellen wat hij, of zij het allerbelangrijkst vindt voor nu en de toekomst. De manier waarop jij als Reiziger te werk gaat, luistert dus nauw. Om die reden hebben we deze reisgids gemaakt, om het gesprek te voeren en het resultaat vast te leggen. Afwijken van die instructie kan ertoe leiden dat we de gespreksopbrengst niet of maar ten dele mee kunnen nemen. Dat willen we graag voorkomen!

Een goede openingszin

Hoe verleid je mensen om met je in gesprek te gaan? Vraag aan voorbijgangers of zij met je in gesprek willen over hun

toekomstige *groene* leefomgeving. Of je start met de vraag: Wat is jouw band met het Dommeldal?

Een ander type

Zoek vooral mensen van het type dat je niet dagelijks spreekt. En benader ook de marktkoopman als streekkenner, de mevrouw van de ijssalon, die haar types goed kent, of de jongeren op hun hangplek, die ook zo hun dromen hebben.

7 vragen

Ieder gesprek voer je met behulp van een Praatplaat met 7 vragen op de voor- en achterkant. De praatplaat heeft een A3 formaat en bevestig je op een clipboard om te kunnen noteren. De praatplaten en clipboards liggen in de Jeep. Heeft een persoon maar weinig tijd, stel dan in elk geval vragen 1, 2 en 6.

Je volgt het draaiboek dat is bijgevoegd. Schrijf leesbaar en kernachtig zodat je het gesprek zelf goed kunt terughalen!

Voer je aantekeningen direct na afloop van een gesprek in op je laptop, wanneer daarvoor de gelegenheid is. Lukt dit niet beslis dan samen wie de praatplaten mee naar huis/werk neemt om in te typen. Vooraf ontvang je het invulformat per mail.

Na afloop van jullie dagdeel praat je met zijn drieën nog even na over wat jullie hebben beleefd en welke types, van welke leeftijd jullie hebben ontmoet. Deze informatie vul je aan in het invulformat. Jullie schrijven in het gastenboek.

Na afloop

Aan het eind van de dag belt Yvonne of Michel - van Natuurmonumenten - één van jullie op, om uit eerste hand te horen hoe het is gegaan. Papier is immers geduldig!

Na de tweeweekse safariperiode trekken o.a. Michel en Yvonne samen met 7zebra's rode draden uit de opbrengst; de ingetypte praatplaten, verslagen van de keukentafelgesprekken en de telefoontjes. We maken een aansprekende infographic met daarop de reisverhalen en wensen voor het Dommeldal-landschap.

Draaiboek

TIJD	WAT EN HOE	AANDACHTS- PUNTEN
	<p>Start van de dagdeel</p> <p>Ontmoet je medereizigers. Haal de Jeep op bij de Volmolen, Volmolen 1, 5561 VH Riethoven en rij naar de <u>vooraf afgesproken locatie</u>. Vraag ter plekke altijd nog even of het in orde is dat je daar een (halve) dag komt staan?</p> <p>Bouw je afdak op (pop-up tent - het liefst zonder zijwanden, die zijn er alleen in geval van harde regen/wind -, voetverzwaarders, extra scheerlijnen) en zet je stoeltjes en safari-accessoires klaar, kook het water (voor de (oplos)koffie/thee) en doe dit in de thermoskannen. Hang een waslijn op. Met daaraan de gebiedskaart en eerder ingevulde praatplaten, die in de jeep zijn achtergebleven.</p>	
	<p>Verleid mensen om in gesprek te gaan Biedt voorbijgangers een kopje koffie/thee of iets lekkers aan. Denk ook aan hondenkoekjes oid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spreek mensen persoonlijk aan: ik wil graag met <i>jou</i> in gesprek • Zoek mensen met een andere levensstijl dan je gewoonlijk ontmoet <p>Start gesprek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij zijn op safari om te ontdekken hoe mensen deze omgeving beleven. Hebben oprecht aandacht voor hen, luisteren goed, stellen open vragen, 	<p>De safari-auto en het zitje zullen de aandacht trekken.</p> <p>Zorg dat ook jij herkenbaar bent als Reiziger bijv. door je kaki-safari-outfit. NB niet je</p>

	<p>zonder oordeel. En we herkennen het moment 'wanneer de ogen gaan glimmen'.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We zijn hier <u>niet</u> om leden te werven. • De verhalen en ervaringen die we verzamelen helpen ons beter begrijpen hoe jullie -de bewoners- denken en waar hun interesses liggen. • Als reizigers ontdekken we zo waar kansen liggen om landschap mooier en toegankelijker te maken. En komen we erachter of mensen bereid zijn zelf iets te doen: <i>dit gaat over jou!</i> • Maak duidelijk wat er gebeurt met de resultaten: <i>jouw wensen en ideeën zijn bouwstenen voor het landschap in de driehoek Valkenswaard, Waalre, Veldhoven, Eindhoven</i> • Geef aan dat het gesprek kort en krachtig zal zijn • Vertel wat jouw eigen rol is <p>Ga rustig even zitten</p>	<p>Natuurmonumenten-outfit!</p> <p>In de auto liggen 4 kaki-mouwloos safarivest die je over je kleding aantrekt, zodat je herkenbaar bent.</p>
<p>1 min</p>	<p>De introductie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laat (eventueel) de praatplaat zien en vertel dat je die gaat doorlopen • Vul de gegevens in van jouw gespreksgenoot <p><i>Heeft een persoon maar weinig tijd, noteer dan in elk geval antwoord op de vragen 1, 2 en 6.</i></p>	<p>Ga meteen aan de gang.</p> <p>Laat je niet verleiden tot uitgebreide toelichtingen. Gewoon DOEN!</p>

<p>2 min</p>	<p>1. Binding met het gebied</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ken je het Dommeldal? Waarvan? Waaraan moet je als eerste aan denken als je Dommeldal hoort? [gebied aanwijzen van driehoek tussen bebouwd gebied]? • Kom je er weleens Waar dan? Waarvoor? [gebied aanwijzen van driehoek tussen bebouwd gebied]? 	<p>Hou het kort, wees zo concreet mogelijk.</p> <p>Benut de ruimte op de Praatplaat om te noteren!</p>
<p>3 min</p>	<p>2. Met wie ben je in gesprek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kom je uit de buurt? Wil je de plek ns aanwijzen op de kaart? Sticker [blauw met nr.] op kaart <ul style="list-style-type: none"> - Gebruik hiervoor de grote gebiedskaart, die aan de waslijn hangt - Nummer de stickers • Vul in op praatplaat: [sticker groen met nr. op praatplaat] <ul style="list-style-type: none"> ○ Wat is je favoriete plek in een straal van 10 km? Sticker [rood met nr.] op kaart ○ Als je een voortuin hebt (zou hebben), hoe ziet die eruit? [groen, tegels, blad, aangeharkt, wildernis, water, etc] 	<p>Maak foto's en filmpjes en vraag toestemming om ze te mogen gebruiken</p> <p>Stickers</p> <p>Blauw: woonplaats Rood: favoriete plek Groen: Praatplaat</p>
<p>5 min</p>	<p>3. Persoonlijk verhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ken je een bijzonder verhaal –van vroeger- dat zich afspeelt in deze omgeving? Wat proef, voel, zie of hoor je daar nu nog van terug? [Vraag naar alle vier zintuigen] <p>NB! Heb je een super bijzonder verhaal te pakken? Vertel dat Yvonne en Michel en noteer de gegevens. Vraag naar de mogelijkheid om dit verhaal verder uit te diepen. Mogen we jouw verhaal komen</p>	<p>Benut de ruimte op de Praatplaat om te noteren!</p> <p>Maak evt. filmpjes, foto's</p>

	optekenen/filmen in de vorm van een interview?	
3 min	<p>4. Plannen in het gebied [zie kaart achterzijde]</p> <ul style="list-style-type: none"> Gaat er hier in de buurt wat (nog meer) veranderen? Denk aan het aanleggen van een weg, uitbreiden industrie, uitbreiding met woningen, meer ruimte voor natuur [intekenen op kaartje achterzijde] 	Kijk samen naar de kaart op de achterzijde
1 min	<p>5. Hartekreet</p> <ul style="list-style-type: none"> Heb je een grote wens voor het Dommeldal? 	
3 min	<p>5. Wat wil jij in het Dommeldal-landschap graag zien, beleven of doen?</p> <ul style="list-style-type: none"> Vink vakjes aan Je mag ook in de lege vakjes schrijven [Daag mensen uit te kiezen!] 	Zorg dat de wens zo concreet mogelijk wordt omschreven.
2 min	<p>6. Tot slot</p> <ul style="list-style-type: none"> Met wie moeten we zeker ook eens praten? Mogen we je op de hoogte houden? Wil je weten wat anderen als antwoord gaven? Mogen we dan je email-adres? Wat is je leeftijd? [je mag dit ook schatten] <p>Bedankt! Kunnen we je nog blij maken met...</p> <ul style="list-style-type: none"> Een setje ansichtkaarten. De routebeschrijving van het Loondermolenpad Een wandeling door het Dommeldal met de boswachter in het voorjaar. 	Benut de ruimte op de Praatplaat om te noteren!

	<p>Einde van de dag(deel)</p> <p>Aan het eind van jouw safaridag pak je je boeltje weer op en draag je de auto over aan je opvolgers, of lever je de auto weer schoon in bij de Volmolen.</p> <p>De ingevulde praatplaten blijven in de jeep liggen en zijn voor je opvolgers om op te hangen op de volgende pleisterplaats. Tenzij je ze nog moet intypen in het invulformat. Dan neem je ze mee naar kantoor/huis.</p> <p>Één van jullie wordt gebeld door Michel/Yvonne met de vraag hoe het is gegaan; jouw indruk van de dag, tips voor morgen en ze vragen een alles overziende inhoudelijke terugkoppeling.</p>	

Het verwerken van de oogst

Na afloop van de gesprekken – aan het einde van de dag(deel) praat je samen na. Wat viel op vandaag? Welke types hebben we gesproken (welke leefstijlen)? Van welke leeftijd? Wat moeten Yvonne en Michel zeker weten? Schrijf in het gastenboek.

Na afloop van de gesprekken, of aan het eind van de dag, voeren jullie je aantekeningen in op een laptop. Kijk zelf welk moment het beste past. Je typt de antwoorden in het format in. Dit format heb je tegelijk met deze reisgids digitaal ontvangen. Neem dan wel een laptop met daarop het invul-format mee op safari.

In het format staan twee extra vragen, namelijk:

- *Welke leefstijl had deze persoon?* Maak samen een inschatting en benut hierbij de informatie over leefstijlen uit bijlage 1 en noteer je antwoord in het format.
- *Welke leeftijd had deze persoon?* Je mag dit vragen of schatten. Kijk wat je gepast vindt.

NB! Ga niet al typen tijdens het gesprek. Dit belemmert een goed gesprek.

Lukt het niet om de platen op dezelfde dag nog digitaal te maken, beslis dan samen wie de praatplaten mee naar huis/werk neemt, om over te typen.

Stuur je ingevulde formulieren en foto's/filmpjes naar:
m.zwols@natuurmonumenten.nl

Bijlage 1: Leefstijlen

Gebruik deze bijlage om een inschatting te maken van welk type je mee te maken had.

Het leefstijlmodel wordt gevormd door twee assen: De horizontale as geeft aan hoe mensen zich tot elkaar verhouden (sociologische as). De verticale as is de psychologische as en geeft aan of de leefstijlengroepen extravert dan wel introvert zijn.

Horizontaal: aan de rechterkant zijn mensen sterk gericht zijn op 'de groep'. Aan de linkerkant zijn ze sterker ik-gericht. De verticale as: De bovenkant van het model is gericht op activiteit en inspanning. De onderkant model is gericht op ontspanning en rust. Elke leefstijl heeft een specifiek profiel van specifieke activiteiten die ze meer of minder ondernemen.

- **Rood:** Creatief, op zoek naar uitdagingen en inspirerende ervaringen. Bewegen zich graag buiten de gebaande paden.
- **Paars:** Laten zich graag verrassen en inspireren. Nieuwe dingen zien, ontdekken en beleven.
- **Blauw:** Zelfverzekerd, zakelijk. Vinden dat ze in hun vrijetijd wel wat luxe en stijlvolle ontspanning verdienen.
- **Aqua:** Rustige, geïnteresseerde recreanten. Zoeken verdiepende, inspirerende activiteiten. Gaan vaak samen met hun partner op stap.
- **Geel:** Echte levensgenieters. Houden van samen met anderen actief en sportief recreëren.
- **Lime:** Recreëren is lekker vrij zijn, rust en ontspanning. Ze zijn gericht op het eigen gezin, de directe leefomgeving.
- **Groen:** Rustige recreanten. Geen grote wensen, houden van privacy en rust.

Bijlage 2: Format verwerken oogst

Verwerken van de oogst

Ontmoetingsplek [locatie]	
Gespreksgenoot [met wie je hebt gesproken]	
Reisgenoten [Naam] [organisatie] [e-mailadres]	- - -
1. Binding met het gebied	
<i>Ken je het Dommeldal? Waarvan?</i>	
<i>Kom je er wel eens? Waarvoor?</i>	
2. In gesprek met een bewoner	
<i>Kom je uit de buurt</i>	
<i>Wat is je favoriete plek ø 10 km?</i>	
<i>Beschrijf je voortuin</i>	
3. Persoonlijk verhaal	
<i>Ken je een bijzonder verhaal - van vroeger- dat zich hier afspeelt?</i>	
4. Plannen	
<i>Gaat er hier in de buurt nog meer veranderen?</i>	
5. Hartekreet	
<i>Heb je een grote wens voor het Dommeldal?</i>	
6. Beleven of doen? [welke vakjes aangevinkt]	
7. Tot slot	
<i>Met wie moeten we zeker ook eens praten?</i>	
<i>Mogen we je op de hoogte houden?</i>	
<i>Wil je weten wat anderen voor antwoord gaven?</i>	
<i>E-mail adres</i>	
Welke leefstijl had deze persoon? [inschatting]	
Welke leeftijd had deze persoon [inschatting]	

Bijlage 3: Bestemmingen en reizigers VOORLOPIG

Op elke ontmoetingsplek mag je de auto parkeren en richt je plekje in. Check altijd of je extra informatie gemaild hebt gekregen over de precieze parkeerplek. Ook bijvoorbeeld de winkeliersvereniging in de buurt van de parkeerplek is op de hoogte gebracht. Je zet het afdak neer en hangt de waslijn op. Aan de waslijn hang je ingevulde praatplaten en een grote gebiedskaart met stickertjes.

In de auto liggen:

- Lege praatplaten inclusief clipboards
- A0-gebiedskaarten, stickertjes
- Reisgidsjes
- Gastenboek/Logboek
- Diverse brochures van deelnemende organisaties
- De wandelroute van het Loondermolenpad
- Geen laptop

Zaterdag 11 november 09:00- 13:00
Waalre De bus
Frans Kapteijns
Nienke Erisman
Erik van Kronenburg
Zaterdag 11 november 13:00 – 17:00
Waalre De Bus
Yvonne van Moll
Michel Hendrix
Hanne Baudoin

Zondag 12 november 13:00 – 17:00
Keukentafelgesprekken / buitengebied Westoever
Gaby Bollen
Stan van der Kleij
Tinka Lokhoff

Maandag 13 november 11:00 – 15:00
Eindhoven High Tech Campus onder voorbehoud
Paul Weijenberg
Huub Joosten
Frank Niessen

Woensdag 15 november 09:00 – 13:00
Eindhoven Kastelenplein
Joris Hurkmans
Anusha Coolen
Lieke Stoffelen
Woensdag 15 november 13:00 – 17:00
Eindhoven Kastelenplein
Margreet Zwols
Harrie Broeksteeg
Hanne Baudoin

Donderdag 16 november 09:00 – 13:00
Valkenswaard 't Gegraaf
Wienand de Wit
Yvonne van Moll
Corine Geujen
Donderdag 16 november 13:00 – 17:00
Valkenswaard 't Gegraaf
Anusha Coolen
Wim Hoogveld
Hans Roelofs

Vrijdag 17 november 09:00 – 13:00
Dommelen De Belleman
Frans Kapteijns
Floor van Dijk
Martine van der Plas
Vrijdag 17 november 13:00 – 17:00
Dommelen De Belleman
Gaby Bollen
Ivo Claessen
Peter Voorn

Zaterdag 18 november 09:00 – 13:00	
Veldhoven Kromstraat	
Theo van de Berkmortel	
Johan Couwenberg	
Erik van Kronenburg	
Zaterdag 18 november 13:00 – 17:00	
Veldhoven Kromstraat	
Michel Hendrix	
Johan Couwenberg	
P.M. Margreet Zwols	reserve

Zondag 19 november 13:00 – 17:00	
Keukentafelgesprek - Buitengebied Oostoever	
Margreet Zwols	
Ivo Claessen	
Tinka Lokhoff	
Maandag 20 november 11:00 – 15:00	
Eindhoven Helicon	
Wienand de Wit	
Anne Steijaert	
Jocky Naderman	

Woensdag 22 november 09:00 – 13:00
Eindhoven Kastelenplein
p.m. reserve Yvonne van Moll
Joris Hurkmans
Harrie Broeksteeg

Donderdag 23 november 09:00 – 13:00
Waalre De Bus
Huub Joosten
Floor van Dijk
Annelies van der Hidde
Donderdag 23 november 13:00 – 17:00
Waalre De Bus
Theo van de Berkmortel
Debora 't Lam
Annelies van der Hidde

Vrijdag 24 november 09:00 – 13:00
Velhoven Kromstraat
Wim Hoogveld
Frank Niessen
Rob Aarts

Vrijdag 24 november 13:00 – 17:00

Veldhoven Kromstraat

p.m. reserve Michel Hendrix

Rob Aarts

Jocky Naderman

Zondag 26 november 12:30 – 16:30

Veldhoven Maxima Medisch Centrum

Nienke Erisman

Hans Roelofs

Stan van der Kleij

Frans Kapteijns

Bijlage 4: Ontwikkelingen in het Dommeldal die maken dat wij op Safari gaan

In januari 2016 heeft Natuurmonumenten gepleit voor een aanvalsplan voor het landschap: <https://youtu.be/6n1CytJaJYE>

Deze oproep is ook urgent voor het Dommeldal: het stroomgebied van de rivier de Dommel van de Belgische grens tot Eindhoven. Dit gebied gaat de komende jaren ingrijpend veranderen, in negatieve en positieve zin.

Het landschap in dit gebied staat stevig onder druk.

- Er wordt de komende jaren een nieuwe weg aangelegd, een verbinding tussen de A67 en de N69, die de centra van Waalre en Valkenswaard moet ontlasten (zie <http://www.grenscorridor69.nl/>). Deze weg betekent een forse aanslag op het landschap en de rust in het gebied.
- Door de intensivering van de landbouw, waarvoor het kleinschalige landschap geleidelijk steeds grootschaliger is geworden. Houtsingels en heggen zijn verdwenen en het landschap is in kwaliteit achteruitgegaan.
- De Dommel is verre van schoon en de waterhuishouding is te veel afgestemd op de landbouw en te weinig op de natuur.
- De druk vanuit Eindhoven en omliggende gemeenten op het landschap neemt toe: de gemeente Waalre gaat nieuwe huizen bouwen, Valkenswaard heeft plannen voor een paardenboulevard en een Leisure zone en wil meer recreanten naar het gebied toe halen.
- Waar een nieuwe weg komt, komen nieuwe bedrijventerreinen en andere ontwikkelingen die het landschap verder aantasten.

Om de aanleg van de weg te compenseren is er een overeenkomst gesloten tussen een groot aantal organisaties, waaronder Natuurmonumenten, om naast de aanleg van de weg, fors te investeren in natuur en landschap en de recreatieve ontsluiting van het gebied voor wandelaars en fietsers.

Natuurmonumenten heeft een belangrijke rol bij de versterking van natuur en landschap. Wij gaan de komende jaren flink investeren in

de aanleg van nieuwe natuur, nieuwe wandelpaden en het verbeteren van de waterhuishouding.

Tot nu toe is het vooral een proces geweest van overheden, natuur en landbouworganisaties. Natuurmonumenten heeft met de partners afgesproken om de mensen die wonen, werken en recreëren in het gebied beter te betrekken bij de ontwikkelingen die gaan spelen.

Met de Dommelsafari zetten we de eerste stap: kennismaken

- Met de mensen die wonen en werken in de buurt van het Dommeldal. We gaan op zoek naar wat hen drijft, naar wat hen boeit.
- Met de beelden die zij hebben bij het gebied. Waar genieten ze van, waar maken ze zich zorgen over? Kennen zij het Dommeldal en wat voor kwaliteiten zoeken zij in hun woon- en werkomgeving?
- Met hun ideeën over het landschap: Wat vinden zij een aantrekkelijk landschap en waarom? Hebben ze ideeën, maken ze zich ook zorgen over het landschap, zijn ze zelf actief, of hebben ze plannen om een bijdrage te leveren? We kunnen het tenslotte niet alleen!

Bijlage 5: Persbericht

Boswachters op safari in Eindhoven, Veldhoven, Waalre en Valkenswaard

De boswachters van Natuurmonumenten gaan samen met medewerkers van gemeenten en waterschap op safari in Eindhoven, Veldhoven, Waalre en Valkenswaard. Weg van de natuur dit keer, op zoek naar mensen. Tijdens de safari speuren zij naar omwonenden, in plaats van naar zeldzame planten en dieren. Ze zijn nieuwsgierig naar hoe de Dommel in het hart van de mensen zit. Welke bijzondere verhalen – van vroeger en nu – zich er afspeelen? Hoe de omwonenden het gebied beleven.

Opkomen voor het landschap

Boswachters, ambtenaren en vrijwilligers willen de mensen die rondom de natuurgebieden wonen beter leren kennen. Om een beweging van bewoners op gang helpen die zich hart maken voor de natuur en het landschap in het Dommeldal.

Kansen voor het Dommeldal

Er zijn veel ontwikkelingen in het gebied van de Dommel die ten zuiden van Eindhoven de stad binnenstroomt. Bij de aanleg van de N69 worden ook maatregelen genomen die het landschap versterken. De plannen hiervoor liggen nog niet vast, er is ruimte voor samenspraak met bewoners in en rond het gebied. Ook gaat de gemeente Waalre de komende tijd fietspaden aanleggen en gaat de gemeente Eindhoven het groen uitdunnen en een poel aanleggen.

In gesprek over de Dommel

De boswachters en ambtenaren horen daarom graag van omwonenden wat hen aan het hart gaat en wat zij in het Dommeldal willen doen en meemaken. Tussen 11 en 26 november halen ze verhalen op bij de bieb, het winkelcentrum, op de markt.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Yvonne van Moll, boswachter communicatie en beleven bij Natuurmonumenten, tel: 0654295271